

[Christmas Møller.]

det ikke os, der skulde stille Krav om disse Undersøgelser; vi har jo vor subjektive Opfattelse af, hvilke Pligter og hvilke Rettigheder Landet har; men i det Øjeblik man fra dette Lands Side vil træde ud af det internationale Samarbejde og den Solidaritet, der skal være og efter vor Opfattelse bør være mellem Landene, er der en ganske anderledes stærk Begrundelse for at faa en saadan Klarlæggelse end i det andet Tilfælde.

Til det ærede Medlem Hr. Moltesen vil jeg gerne sige, at jeg er ham ganske overordentlig taknemmelig for, at han under denne Debat har mindet om sine Udtalelser under Forsvarsdebatter tidligere her i Rigsdagen om Panamas og Luxembourgs Stilling; jeg er ham ganske overordentlig taknemmelig for, at han har kaldt de Udtalelser, som han fremsatte, for overordentlig klare, saaledes at man ikke kunde være i Tvivl om det ærede Medlem Hr. Moltesens Stilling; det ærede Medlem vilde et positivt Forsvar; han var fuldkommen uenig med det daværende ærede Medlem Hr. P. Munch, den nuværende højtærede Udenrigsminister; mellem deres Standpunkter var der et Svælg, forsvarsmæssigt set. Jeg siger til det ærede Medlem Hr. Moltesen, at jeg er overordentlig tilfreds med, at han har gentaget disse Betragtninger her, er gaaet ind for dem med en saadan Styrke; og derfor kan jeg godt forstaa, at man fra den autoritative Side kan sige, at i Løbet af denne Sommer kan ingen Forsvarsforhandlinger føres. Fastholder det ærede Medlem Hr. Moltesen sit Standpunkt, kan de heller ikke føres til næste Vinter.

**Første Næstformand (Pinstrup):** Det ærede Medlem Hr. Holstein har bedt om at faa Ordet for tredje Gang under denne Forhandling. Det ærede Medlem kan kun faa Ordet med Tingets Samtykke. Hvis der ikke begæres Afstemning, forudsætter jeg, at Samtykket gives. (Ophold). Det er givet.

**Holstein:** Det skal ikke vare længe; jeg kan blot ikke sige det, jeg ønsker, paa to Minutter.

Jeg er saa heldigt stillet, naar jeg læser i Referatet af det ærede Medlem Hr. I. A. Hansens Tale paa Venstres Amtsmøde i Roskilde, at jeg nu ikke alene kan konstatere, at han har erkendt for sit Vedkommende, at det danske Militærberedskabs Opgaver er som Følge af den Udvikling, der er sket, blevet indsnævret,

men han siger udtrykkelig i sin Tale, hvorledes han mener, at Opgaverne er blevet indsnævret, og hvilke Opgaverne nu fortrinsvis er. Han siger nemlig, at naar man ser bort fra det taagede og selvmodsigende i Ministertalerne, maa det erkendes, at vi her i Landet er nødt til at have et Militærberedskab, som kan løse visse bestemte Opgaver, og de Opgaver, Regeringsforslaget efter dets Opbygning i særlig Grad tager Sigte paa at løse, er en Grænsedækning og en Kystvagt, og med Hensyn til disse Opgaver er vi i Venstre ikke væsentlig uenige med Regeringspartierne. Umiddelbart efter siger det ærede Medlem, at vi erkender, at vi har i visse Situationer Forsvarsopgaver, som vi ikke kan vise fra os, og vi maa som andre Stater indrette os paa at kunne opfylde dem. Ja, hvad er saa Venstres Standpunkt i Grunden? Ligger Venstres Grundbetragtning nærmest ved de Konservatives, saaledes at det væsentlige er, at vi, saadan som Forholdene er i Verden, har positive Forsvarsopgaver, som vi ikke kan vise fra os, eller ligger Venstres Opfattelse og Nyorientering nærmest ved det radikale Forslag, saaledes at det væsentlig ser som Opgave Kystvagt og Grænsedækning, som det saa smukt hedder, uden egentlige positive Forsvarsopgaver? Hvad er det væsentlige i Venstres Forslag? For det kan vel ikke tænkes, at Venstres Stilling er den, at det kan lige saa godt tænke sig et Militærforlig paa det ene Grundlag som paa det andet? Det er for Venstre muligvis Hip som Hap; bare der sker et eller andet i dette Spørgsmaal, kan Venstre være med, thi det, det dog helst ser, er, at man saa vidt muligt stopper Munden paa de radikale og socialdemokratiske Partier. Det vilde være det behageligste for Venstre i Fremtiden. Men jeg kan ikke se rettere end, at hvis det lykkes, maa Venstre afføre sig det positive Forsvarsberedskabs Klædebon og gaa til Grænsedækning og Kystvagt i den Fortolkning, som de taagede Ministertaler har givet deraf.

Hvis det ikke er paa det nævnte Grundlag, det ærede Medlem Hr. I. A. Hansen er at træffe, ser jeg vanskeligt, at han kan opnaa det Maal med et Forlig, som maatte staa for ham som det mest attraaværdige og betydningsfulde ved et Militærforlig. Naar dette er Venstres Standpunkt — og det ærede Medlem vil dog vist indrømme mig, at det er tilgiveligt og forstaaeligt, at jeg finder Standpunktet noget tvetydigt og noget uklart —, og naar vi yderligere ser, at det ikke er mere end et Aar siden, at Partiet Venstre overhovedet ikke kunde